

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Χαρτογραφήσεις της σύγχρονης αρχιτεκτονικής θεωρίας	9
Διάρθρωση περιεχομένου	13
Σημειώσεις	16
Βιβλιογραφικές αναφορές	16

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Ο χώρος ως αναλυτική κατηγορία της αρχιτεκτονικής

Η ανάδυση του αρχιτεκτονικού χώρου στα τέλη του 19 ^{ου} αιώνα	19
Οι απαρχές του Μοντερνισμού	22
Σημειώσεις	24
Βιβλιογραφικές αναφορές	29

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

Φαινομενολογία

Αρχιτεκτονική Φαινομενολογία, Υπαρξισμός, Κοντεξτουαλισμός

1. Η εμφάνιση της έννοιας του τόπου στη φαινομενολογική επίδραση αρχιτεκτονική	33
Η ερμηνευτική οντολογία του Martin Heidegger και η αρχιτεκτονική ποιητική	35
Η διάλεξη του Martin Heidegger «Κτίζειν, κατοικείν, σκέπεσθαι»	37
1.1 Αρχιτεκτονικός υπαρξισμός – Τα τελευταία CIAM, Team X	39
Η υπαρξιστική φαινομενολογία της αντίληψης του Maurice Merleau-Ponty	42
1.2 Φαινομενολογία και αρχιτεκτονική	46
Ο υπαρξιακός χώρος του Christian Norberg-Schulz	48
Βιωματική αντίληψη – Juhani Pallasmaa, Steven Holl, Alberto Pérez-Gómez	51
Σχεδιάζοντας ατμόσφαιρες – Peter Zumthor και RCR	54

1.3	Κριτικός Τοπικισμός – Kenneth Frampton	60
	Ο τοπικισμός στους Liane Lefainvre & Alexander Tzonis και Lewis Mumford	63
	Vittorio Gregotti – Il Territorio dell’architettura	65
	Ερμηνευτικός κοντεξτουαλισμός – Álvaro Siza, Tadao Ando, Torres & Lapeña, Rafael Moneo	68
	Σημειώσεις	73
	Βιβλιογραφικές αναφορές	80

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

Δομισμός

Η Μεταμοντέρνα αρχιτεκτονική

2.	Από τη φαινομενολογία στον στρουκτουραλισμό και τη σημειωτική	87
2.1	Η αρχιτεκτονική ως επικοινωνιακή γλώσσα	90
2.2	Ιταλικός Νεο-ρασιοναλισμός	94
	Aldo Rossi – Η αρχιτεκτονική της πόλης	98
2.3	Αναλυτικές και συντακτικές διαδικασίες σχεδιασμού	103
	Christopher Alexander – Η γλώσσα των δομικών προτύπων	105
	Η συντακτική θεώρηση του χώρου – Space syntax	107
2.4	Αμερικανικός αρχιτεκτονικός Νεο-ρεαλισμός – Robert Venturi	111
	Αστικές αναζητήσεις – Η πόλη ως collage	115
2.5	Η Μεταμοντέρνα κατάσταση στην αρχιτεκτονική	117
	Σημειώσεις	120
	Βιβλιογραφικές αναφορές	128

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

Μεταδομισμός (Jacques Derrida)

Η αρχιτεκτονική της Αποδόμησης

3.	Η μετάβαση από τον δομισμό στον μεταδομισμό	133
3.1	Jacques Derrida – Η αποδομητική ανάγνωση της αρχιτεκτονικής	137
	Η αρχιτεκτονική της Αποδόμησης	139

3.2 Τα νομαδικά όρια στο έργο του Peter Eisenman	142
3.3 Το ασταθές έδαφος της Αποδόμησης	163
Σημειώσεις	165
Βιβλιογραφικές αναφορές	169

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

Μεταδομισμός (Gilles Deleuze)

Ολλανδικός αρχιτεκτονικός Πραγματισμός και Παραμετρικός ψηφιακός σχεδιασμός

4. Η αρχιτεκτονική στο γύρισμα του αιώνα	173
Αρχιτεκτονική και αστική συνθήκη σε ρευστούς καιρούς	175
4.1 Χωρικές διαστάσεις στο έργο των Gilles Deleuze και Félix Guattari	177
Χαρτογραφώντας νέες εννοιολογικές και χωρικές στρατηγικές	181
4.2 Ολλανδικός αρχιτεκτονικός Πραγματισμός	188
Rem Koolhaas – Από τον χώρο της generic city στο junkspace	189
Μεταφράσεις του πραγματικού στη σύγχρονη αρχιτεκτονική	197
4.3 Παραμετρικός ψηφιακός σχεδιασμός	200
Χρονικές διαστάσεις στο έργο των Gilles Deleuze και Félix Guattari	200
Χρόνος και κίνηση στην αρχιτεκτονική	204
4.4 Δυναμικές δομές στα υπολογιστικά λογισμικά	206
Το τέλος της βεβαιότητας	211
Γενετικοί αλγόριθμοι – Βιομιμητική μορφογένεση	213
Αλγοριθμικές τεχνικές σχεδιασμού σε χρονικά περιβάλλοντα	214
Σημειώσεις	217
Βιβλιογραφικές αναφορές	224

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ

Νέος Υλισμός

Μινιμαλισμοί, Τοπιακές χαρτογραφήσεις, Συμβιώσεις ετερότητας

5. Χωρικές προοπτικές για τον 21 ^ο αιώνα	233
Υλικές και σχεσιακές συναρμογές	234

5.1	Μινιμαλισμοί και Μεταμινιμαλισμοί	238
	Χαρακτηριστικά και επιρροές του Μινιμαλισμού	239
	Νεομοντερνικός Μινιμαλισμός – John Pawson, Alberto Campo Baeza, David Chipperfield	241
	Μεταμινιμαλισμός – Aires Mateus, Nieto Sobejano, SANAA	244
	Ο υλικός Μινιμαλισμός των Jacques Herzog & Pierre de Meuron	249
	Επανάληψη και διαφορά	256
5.2	Τοπιακή και οικολογική αρχιτεκτονική	257
	Χαρτογραφικό βλέμμα και εμπειρία – Από τον Merleau-Ponty στον Deleuze	258
	Τοπιακές Χαρτογραφήσεις – Christophe Girot και James Corner	261
	Η προετοιμασία του εδάφους – Michel Desvigne και Mathur & Da Cunha	264
	Οι τοπιακές συναρμολογήσεις του Enric Miralles	268
5.3	Συμβιώσεις ετερότητας	273
	Ρωγμές ταυτότητας	274
	Έμφυλες ρωγμές	277
	Γεωγραφικές ρωγμές	280
	Σημειώσεις	286
	Βιβλιογραφικές αναφορές	298